

การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นายสงคราม ชื่นภิบาล

005096

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๘

ASSIMILATION OF THAI MUSLIMS IN THE BORDER PROVINCES
OF SOUTHERN THAILAND

Mr. Songkram Chuenpibal

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

Limnan อนุมัติ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ จรุง สุกภาพ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์
ชื่อ

การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้
นายสงคราม ชื่นภิบาล แผนกวิชาการปกครอง

ปีการศึกษา

๒๕๑๗

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล เป็นจุดที่ล่อแหลมในทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางวัฒนธรรม จุดล่อแหลมต่าง ๆ เหล่านี้ได้ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการ กล่าวคือ ในทางการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังมาแต่อดีต ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบเดิมที่มีเจ้าเมืองทำการปกครอง มีอำนาจเด็ดขาดในกิจการบ้านเมืองของตน มาเป็นระบบที่ต้องขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ทำให้บรรดาเจ้าเมืองที่เคยปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องสูญเสียอำนาจ จึงไม่พอใจและต้องการโค่นอำนาจคืน จึงก่อความไม่สงบอยู่ตลอดมา ประกอบกับในระยะหลังมีนักการเมืองไทยบางคนที่มีนิตินัยต่อศาสนาอิสลามต้องการแสวงหาอำนาจ และได้รับความสนับสนุนจากพรรคการเมืองของต่างประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่มีนิตินัยต่อศาสนาอิสลาม ยุยงประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ก่อความกระด้างกระเดื่องต่อรัฐบาลไทย โดยนำเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ภาษา และศาสนา ที่แตกต่างจากชาวไทยส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นข้ออ้างเพื่อให้ชาวไทยมุสลิมมีความรู้สึกว่าเขาไม่ใช่คนไทย แต่เป็นคนมลายู ก่อให้เกิดการขาดความสำนึกในความเป็นไทย และหย่อนความจงรักภักดีต่อประเทศไทย อันจะนำไปสู่ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนต่อไป

ในทางการเมือง ปัญหาที่เรื้อรังคือเรื่องความสุจริต ความเอาใจใส่ และความรอบรู้ของข้าราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้าราชการจำนวนไม่น้อยที่มุ่งสร้างฐานะส่วนตัวมากกว่าการสร้างชื่อเสียง ใช้จ่ายตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ นอกจากนี้ยังขาดความเข้าใจเรื่องภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และมักจะถือว่าเรื่องเหล่านี้ไม่สำคัญ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้ชาวไทยมุสลิมเกิดความเจ็บช้ำน้ำใจ จนถึงขั้นที่สร้างความรู้สึกไม่เป็นมิตร

9

ในทางเศรษฐกิจ ผลผลิตทางเศรษฐกิจลดลง ประชาชนไม่สามารถประกอบ
สัมมา-อาชีพะตามปกติได้ การชุกคนทรัพยากรก็ไม่สามารถทำได้ เหมือนแร่ทองถูกปิด
สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากผู้ออกการรายและพวกมีอำนาจที่แผ่ร่าง เขามาปฏิบัติกา

ในทางสังคมและวัฒนธรรม อิทธิพลของศาสนาอิสลามซึ่งชาวไทยมุสลิมยึดมั่น
และพฤติกรรมที่เคร่งครัดคือพิธีกรรมทางศาสนา ก่อให้เกิดทัศนคติและท่าทีที่มีการแยกตัว
จากประชาชนของวัฒนธรรมอื่น จึงเกิดเป็นลักษณะสังคมปิด ซึ่งเป็นบรรยากาศที่เกื้อกูลต่อ
การแยกตัวเองออกเป็นชุมชนทางการเมืองที่เป็นอิสระ

ลักษณะของปัญหาทั้งกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้เขียนเกิดความสนใจที่จะค้นคว้าหาข้อ
เท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาในการ เสนอแนะหนทางแก้ไขต่อไป ข้อเท็จจริงส่วนใหญ่
ได้จากเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้เป็นจำนวนมาก และส่วนหนึ่งได้จากเอกสารของทาง
ราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และ
กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ ผู้เขียนได้สนทนากับบุคคลที่มีความรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามสมควร และได้พำนักอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ เป็นระยะเวลาพอสมควร เพียงที่จะได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาแห่งปัญหาของ
เรื่องที่กำลังศึกษาอยู่

เมื่อได้พิจารณาและวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ผู้เขียนได้พบว่าทาง
ราชการได้พยายามแก้ไขปัญหาคงกล่าวอยู่ตลอดเวลา ได้ดำเนินการทั้งในรูปของกฎหมาย
พระราชกฤษฎีกามติคณะรัฐมนตรี และโครงการของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ โดยหวังผล
ในขั้นสุดท้ายว่าจะก่อให้เกิดการผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่ง
ผู้เขียนก็เห็นควยว่าการผสมกลมกลืนนี้เป็นสิ่งจำเป็น แต่การดำเนินการของทางราชการไม่
บรรลุผลตามเป้าหมาย เนื่องจากปัจจัยที่สำคัญคือ ปัจจัยทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ
สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งผู้เขียนขอเสนอแนะข้อแก้ไข ดังนี้

ในทางการเมือง ปลุกฝังความสำนึกในความเป็นไทย ความจงรักภักดีต่อชาติ
และพระมหากษัตริย์ โดยให้ประชาชนได้รู้ความแตกต่างในเรื่องศาสนาและวัฒนธรรม
มิได้แบ่งแยกความเป็นชาติเดียวกัน เน้นในเรื่องความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติ ขณะ

เดียวกันก็มาตรการขั้นเด็ดขาดในการปราบปรามโจรผู้ร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ขบวนการโจรก่อการร้ายหรือขบวนการแบ่งแยกดินแดน โจรจีนคอมมิวนิสต์ และ
 ฆูกการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยกำหนดนโยบายในการปราบปรามอย่างแนบแน่นและต่อเนื่อง
 มีการประสานงานในการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ต้องกำหนดมาตรการต่างๆ
 เพื่อป้องกันมิให้ต่างประเทศเข้าใจผิดหรือฉวยโอกาสใช้สถานการณ์ในจังหวัดชายแดน
 ภาคใต้ เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ในทางที่เป็นภัยต่อประเทศไทย

ในทางการปกครอง ปรับปรุง เพิ่มสมรรถภาพและประสิทธิภาพในด้านการ
 ปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการกำจัดปราบปรามข้าราชการที่ก่อความ
 เดือดร้อนให้กับประชาชน และกวาดล้างการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อกับประชาชน ให้
 สามารถเข้าถึงประชาชน

ในทางเศรษฐกิจ เร่งรัดพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ค่อยสองอย่างจริงจัง
 ตามแผนที่กำหนดไว้ทุกระดับ ในด้านยางพารา ควรเร่งรัดโครงการปรับปรุงบูรณะสวนยาง
 กำหนดการรักษาระดับราคายาง ศึกษาและดำเนินการเกี่ยวกับตลาดยาง

ในทางสังคมและวัฒนธรรม พัฒนาการ ศึกษาให้ดีขึ้น เพื่อให้ประชาชนรู้หนังสือ
 ไทยและพูดไทยได้ ใช้อุปกรณ์วิทยุและโทรทัศน์ของทางราชการ ให้เป็นผลอย่าง
 จริงจัง และถึงตัวประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องที่ห่างไกลจาก
 เมือง เพื่อบังเกิดผลผลักดันให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย และเพื่อสร้าง
 ทัศนคติให้กว้างขวาง นอกจากนี้ต้องดำเนินการแก้ไขทัศนคติที่ผิด ๆ ในการนับถือศาสนา
 อบรมชี้แจงให้ประชาชนมีความเข้าใจในหลักศาสนา มีการปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสม
 กับสภาพสังคมและ เศรษฐกิจ

Thesis Title Assimilation of Thai Muslims in the Border
 Provinces of Southern Thailand

Name Mr. Songkram Chuenpibal Department Government

Academic Year 1974

ABSTRACT

The four southernmost provinces, namely, Pattani, Yala, Narathiwat, and Satun are facing with the most vulnerable problems of political and administrative as well as socio-economic in nature. Among these difficulties, the most susceptible one is in cultural sphere. These agonizing problems have their roots in history, when King Rama V has turned the semi-autonomous vassal status of these provinces into strong central control. Political unrest has followed the event, partly exploded from the discontentment of those powerless feudal rulers. In the later period, the increasingly gravious problem has been accompanied by the popular involvement aroused by some ambitious Islamic politicians. In addition, there are evidences that external support to these activities has been given by the Muslim oriented-parties in some foreign countries. The causes of possible popular revolt are claimed as cultural differences, particularly, in ethnics, religions, languages, and custom practiges, between the Muslim minority and the Thai majority. These social factor tend to widen Malay ethnic consciousness among the Thai Muslim, and

hence reduce their Thai national consciousness and loyalty to Thailand. The final outcome may burst into a territorial separation movement--the search for a new politically independent Islamic state.

From an administrative point of view, the deep rooted-problem stems from the maladministration of the Thai civil servants designated to the posts in these southern provinces. There is a lack of honesty, alertness, and qualifications among majority of them. Some are status-seekers and corrupted through the abuse of power. Lack of awareness of the importance of local dialect, customs and cultural practices are common among them. These improper actions create dissatisfaction which may be strong enough to cause popular resistance.

Economic conditions of these four provinces apparently manifest the increasingly reducing productivity. The people are not so happy in earning their living. Some of resource exploration schemes and mining activities are closed down for a long period of time because of the threat of bandits and terrorists.

These Islamic provinces are characterized as the closed society--a favorable condition for separatist movement which is likely to turn into a politically independent state. The self-containment traits are, of course, social in nature. It is the main impact of the Islam and rigid religion practices.

Due to the introduction stated above, the writer is interested in investigating the problems in-depth so as to obtain

fruitful policy recommendations and resolutions. Most of the facts and data employed in writing this thesis are gathered from personal materials and from documents published by various government agencies, especially, the Office of the Prime Minister, Ministry of Interior and Ministry of Education. In addition, I have interviewed with some well informed-persons who have been involved in this region's administration. And I do hope that, my study tour for a period of time last year would give me, with a worthwhile experience as a participant observer, a good hand in analysing the present situation of the four melting potted-provinces.

In analyzing data and facts on this subject, I have found that the Government has been trying to solve the existing problems. Various forms of law, decree, cabinet resolution, and program have been initiated in order to fulfil desirable objectives particularly in political integration and cultural assimilation. These actions seems necessary, in my point of view, however, are still far from accomplishing the overall objectives, in the fields of political-administration and socio-economic as well as culture.

In my analysis, I have arrived at certain conclusions and recommendations that :

National consciousness, with a frame of reference to the major all embracing-institutions of the nation, especially, the King and the Thai nation, should be reeducated. This particular important effort of national integration should aim at reducing cultural alienation and religion differences, these hindrances

can be pluralized into a nationhood and national unity. Social disturbances caused by bandits and separatist movements as well as communist subversion should be completely overriden by stronger measures. Government security programs should be clear, consistent and coordinated so as to yield the most effective results. Policy measures must also be determined in account of preventing external intervention harmful to national security.

Administrative efficiency and effectiveness must be improved, including the elimination of the trouble-making civil servants. Their services should indiscriminately approach the people.

Development programs should be accelerated in order to implement successfully the objectives set in the overall planning framework. Reconstruction scheme for rubber plantation, price stabilization program and marketing facilities should derive first priority.

In the field of socio-cultural development, great attention should be paid to educational improvement and to distribute widely the benefits of the program to the majority of the population, particularly in the remote area. Public education program would enhance the appreciation of the Thai language and reshape the attitude of the Thai Muslim into a modernized cultural and religion practices. Proper direction of the new level of cultural modernization and national consciousness would, in turn, help upgrading the existing reality of socio-economic conditions of the people themselves.

คำนำ

ความสนใจของผู้เขียนในปัญหาเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีมานานแล้ว และได้เพิ่มมากขึ้นเมื่อได้มารับราชการในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพราะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เดินทางไปราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หลายครั้ง ทำให้ได้ทราบถึงปัญหา และมูลเหตุของปัญหา เมื่อนำมาพิจารณาและวิเคราะห์ ก็ทำให้เกิดแนวความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาดัง ๆ กังนั้น เมื่อจะต้องเขียนวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้ตกลงใจเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "การผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้" ซึ่งได้รับความเห็นชอบ การสนับสนุน และคำแนะนำอย่างดียิ่ง จากศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ และหัวหน้าแผนกวิชาการปกครอง และ รองศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ซึ่งได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้รับความช่วยเหลือ และความร่วมมือในการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จากผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่าน เช่น ข้าราชการทั้งที่รับราชการอยู่ในส่วนกลางและในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดต่าง ๆ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนาอิสลาม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บังคับบัญชา และเพื่อนข้าราชการในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

สงคราม ชื่นภิบาล

กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
คำนำ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทนำ	๑
ความสำคัญของเรื่อง	๑
วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และขอบเขตของการศึกษา	๓
การเสนอเรื่อง	๔
เอกสารและวิธีการศึกษา	๔
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	๕
คำนิยาม	๖
การผสมกลมกลืน	๖
อิสลาม	๘
มุสลิม	๘
จังหวัดชายแดนภาคใต้	๘
ปอเนาะ	๑๐
บทที่ ๑	
๑. สภาพทั่วไปของจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๒
๑. ประวัติความเป็นมา	๑๒

๑.๑	จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส	๑๘
๑.๒	จังหวัดสตูล	๑๘
๒.	สภาพทางภูมิศาสตร์	๒๑
๒.๑	จังหวัดยะลา	๒๑
๒.๒	จังหวัดนราธิวาส	๒๑
๒.๓	จังหวัดสตูล	๒๒
๓.	สภาพทางเศรษฐกิจ	๒๔
๔.	สภาพทางสังคม	๒๕
๔.๑	ภาษา	๓๐
๔.๒	ศาสนา	๓๑
๔.๓	ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม	๓๕
๔.๔	การศึกษา	๓๗
	๔.๔.๑ การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ	๓๘
	๔.๔.๒ การศึกษาอย่างเป็นทางการ	๓๘
๕.	สภาพทางการเมืองและการปกครอง	๔๔
๕.๑	สภาพทางการปกครอง	๔๔
	๕.๑.๑ ระยะการปกครองในสมัยโบราณ	๔๕
	๕.๑.๒ ระยะแบ่งการปกครองออกเป็น ๓ หัวเมือง	๔๕
	๕.๑.๓ ระยะแบ่งการปกครองออกเป็นจังหวัด	๔๖
๕.๒	สภาพทางการเมือง	๕๒
	๕.๒.๑ ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขบวนการแบ่งแยกดินแดน)	๕๔

๕.๒.๒ ผู้ประกอบการรายคอมมิวนิสต์มลายู หรือโจรจีนคอมมิวนิสต์ ๒๐

๕.๒.๓ ผู้ประกอบการรายคอมมิวนิสต์ไทย ๒๔

๕.๒.๔ โจรผู้ร้ายธรรมดา ๒๔

๕.๓ ความรู้สึกในค่านิยมชาติและความเป็นพลเมือง ๒๗

๖. สรุป ๒๘

บทที่ ๑

๖. ลักษณะและกระบวนการในการผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ของทางราชการ ๓๓

๑. ความจำเป็นในการผสมกลมกลืน ๓๓

๒. นโยบายเกี่ยวกับการผสมกลมกลืน ๔๓

๒.๑ กฎข้อบังคับสำหรับปกครองบริเวณเจ็ดหัวเมือง ร.ศ.๑๒๐ ๔๕

๒.๒ หลักรัฐประศาสน์นโยบายของรัชกาลที่ ๖ ๔๖

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี ๔๖

๓. ลักษณะและกระบวนการในการผสมกลมกลืน ๔๘

๓.๑ ลักษณะในการผสมกลมกลืน ๕๐

๓.๒ กระบวนการในการผสมกลมกลืน ๕๑

๓.๒.๑ การกำหนดนโยบาย ๕๑

๓.๒.๑.๑ สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ๕๑

๑) กฎข้อบังคับสำหรับปกครองบริเวณเจ็ด
หัวเมือง ร.ศ.๑๒๐ ๕๑

๒) หลักประศาสน์นโยบายของรัชกาลที่ ๖ ๕๓

๓.๒.๑.๒	สมัยประชาธิปไตย	๕๘
ก.	นโยบายที่กำหนดโดยรัฐสภา	๕๘
๑)	พระราชบัญญัติว่าด้วยการไขกฎหมาย อิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ.๒๔๘๕	๕๘
๒)	พระราชบัญญัติคุ้มครองอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐	๑๐๑
ข.	นโยบายที่กำหนดโดยรัฐบาล	๑๐๓
๓.๒.๒	การจัดตั้งองค์กร	๑๐๕
๑)	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสำนุปลักษณ์ฝ่ายอิสลาม พ.ศ.๒๔๘๘	๑๐๕
๒)	การจัดตั้งนิคมสร้างตนเองพัฒนาจังหวัดชายแดนภาค ใต้	๑๐๗
๓)	คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๐๘
๔)	ศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๑๑
๕)	ปอเนาะ	๑๑๓
๖)	โครงการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกระทรวงศึกษาธิการ	๑๑๕
๗)	โครงการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกระทรวงมหาดไทย	๑๒๓
ก)	โครงการเปิดสอนชั้นเด็กเล็กในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ พ.ศ.๒๕๑๔	๑๒๗

ข)	โครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียน ชุมชน	๑๒๕
ค)	โครงการทุนการศึกษาระดับฝึกหัดครูของนักเรียนไทย มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๒๗
ง)	โครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๒๘
จ)	โครงการจัดตั้งโทรทัศน์สาธารณะในจังหวัดชายแดน ภาคใต้	๑๒๙
๘)	โครงการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ กระทรวงมหาดไทย	๑๓๑
ก)	โครงการธรรมจาริกอิสลาม	๑๓๑
ข)	โครงการอบรมวิชาภาษามลายู	๑๓๕
ค)	โครงการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของข้าราชการ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๓๘
ง)	การแข่งขันอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานระหว่างประเทศ	๑๓๙
จ)	การนำครู และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา อิสลาม (โต๊ะครูปอเนาะ) เขตศึกษา ๒ เข้ามาทัศน- ศึกษาในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง	๑๓๙
ฉ)	โครงการจัดส่งนักศึกษาชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดน ภาคใต้เข้ามหาวิทยาลัยและโรงเรียนนายร้อยตำรวจ สามพราน	๑๔๐

ข) โครงการส่งเสริมการศึกษาแก่ชาวไทยมุสลิมจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ๑๘๐

ข) โครงการส่งเสริมชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้
เข้ารับราชการ ๑๘๐

๓.๒.๓ บุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ๑๘๑

๔. ผลที่ได้รับจากนโยบายและกระบวนการในการผสมกลมกลืน ๑๘๑

๕. สรุป ๑๘๒

บทที่ ๑

๓. ปัญหาอุปสรรคในการผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ .. ๑๘๖

๑. ปัญหาทางการเมืองการปกครอง ๑๘๖

 ๑.๑ ปัญหาทางการเมือง ๑๘๖

 ๑.๒ ปัญหาทางการปกครอง ๑๖๖

๒. ปัญหาทางเศรษฐกิจ ๑๖๘

๓. ปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรม ๑๗๐

 ๓.๑ ปัญหาเรื่องภาษา ๑๗๑

 ๓.๒ ปัญหาเรื่องศาสนา ๑๗๓

 ๓.๓ ปัญหาเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ๑๗๖

 ๓.๔ ปัญหาเรื่องการศึกษา ๑๗๗

๔. สรุป ๑๗๘

บทที่ ๑

๘. สรุป ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเพื่อการแก้ไขปัญหา	๑๘๓
๑. สรุป	๑๘๓
๒. ข้อคิดเห็น	๑๘๓
๓. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเพื่อการแก้ไขปัญหา	๑๘๕
๓.๑. สำนักงานเมืองการปกครอง	๑๘๕
๓.๒. สำนักงานเศรษฐกิจ	๑๘๖
๓.๓. กำนันสังคม	๑๘๗
บรรณานุกรม	๑๙๓
ภาคผนวก	๒๐๖
ประวัติการศึกษา	๒๑๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	โครงการชลประทานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว และกำลังก่อสร้างอยู่	๒๕
๒.	โครงการชลประทานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่วางแผนจะก่อสร้างต่อไป	๒๖
๓.	จำนวนประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อายุตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ที่พูดภาษาไทยได้และไม่ได้	๓๐
๔.	จำนวนประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามศาสนา	๓๒
๕.	จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และสุขาภิบาล ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๔๘
๖.	สถิติคดีอุกฉกรรจ์ในท้องที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	๖๖
๗.	จำนวนข้าราชการที่เข้ารับการปฐมนิเทศ ณ ศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๐๘ - ๒๕๑๕)	๑๔๗
๘.	ผลงานค่านการประชาสัมพันธ์ ของแผนกประชาสัมพันธ์ ศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๐๘ - ๒๕๑๕)	๑๔๘